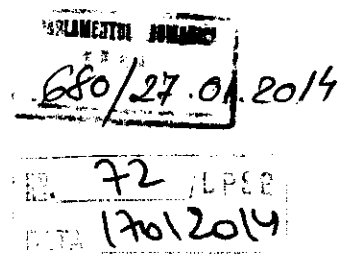

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind egalitatea în drepturi a cetățenilor români aparținând majorității cu cetățenii români aparținând minorităților etnice*, inițiată de domnul senator Constantin Popa din Grupul parlamentar al PP-DD (Bp. 605/2013).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă stabilește ca cetățenii români, aparținând majorității, să beneficieze de aceleași drepturi cu cetățenii aparținând minorităților etnice.

Necesitatea acestui demers legislativ rezultă, conform *Expunerii de motive*, din existența unui număr mare de acte normative care ar institui, în opinia inițiatorului, o situație mai favorabilă pentru cetățenii aparținând minorităților naționale, față de cetățenii români. În susținerea acestui punct de vedere, inițiatorul face trimitere la prevederile legale referitoare la atribuirea unui mandat de deputat pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, prevederi pe care le consideră a fi discriminatorii.

II. Observații

1. Principiul nediscriminării este un principiu transversal în dreptul național și care ar trebui să se regăsească în toate actele normative și în toate domeniile vieții economico-politico-sociale.

Atât normele naționale, cât și cele internaționale reglementează atât discriminarea *de jure*, cât și discriminarea *de facto*. În cazul discriminării *de facto* atât normele juridice naționale și internaționale, cât și jurisprudența curților internaționale de justiție au stabilit principii în ceea ce privește analiza în concret a unei fapte de discriminare.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în materia nediscriminării și în lumina art. 14 din Convenție s-a stabilit că diferența de tratament devine discriminatorie în sensul art. 14 din Convenție atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis, în mod constant, că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă*”¹.

Pe de altă parte, în hotărârea dată în cazul Thlimmenos contra Greciei din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile.*”

În ceea ce privește unele măsuri diferite de care beneficiază minoritățile naționale, având în vedere și jurisprudența CEDO enunțată mai sus, acestea nu reprezintă măsuri discriminatorii față de populația majoritară, ci sunt măsuri afirmative acordate grupurilor minoritare.

Spre deosebire de discriminarea pozitivă și care presupune acordarea unei preferințe automate și absolute membrilor grupului minoritar, măsurile afirmative sunt acele măsuri, temporare, care se iau pentru promovarea principiului tratamentului egal pentru o categorie care, la un moment dat, se află într-o poziție dezavantajoasă față de majoritate.

¹ (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Sueda, parag. 60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag. 31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag. 75)

Necesare într-un stat democrat pentru asigurarea de șanse egale tuturor cetățenilor acelui stat, măsurile afirmative nu sunt considerate de legislația națională fapte de discriminare.

2. Menționăm și faptul că prevederile constituționale cuprinse în art.15 alin. (1) arată că cetățenii beneficiază de toate drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi, având obligațiile prevăzute de acestea.

Astfel, principiul universalității drepturilor și libertăților exprimă ideea că toții cetățenii unui stat se bucură de aceste drepturi și libertăți, posibilitate juridică recunoscută de Constituție fiecărui cetățean.

Potrivit prevederilor art. 4 alin. (2) din Constituție, *„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”*

Prevederile constituționale stabilesc criteriile de nediscriminare după care este interzisă orice discriminare, astfel cum precizează art. 16 alin. (1) din Constituție și conform căruia *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”* Așadar, dispozițiile constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) garantează egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

Ca și un corolar al principiului general al egalității, art. 6 din Constituție consacră și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la identitate și principiul non-discriminării.

Potrivit prevederilor constituționale cuprinse în alin. (1) al art. 6, *„Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.”*

Astfel, legea și toate autoritățile publice trebuie să le asigure păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase. Singura condiție impusă de legiuitorul constituant pentru aplicarea măsurilor de protecție respective este ca acestea să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români. Ele nu trebuie să conducă la discriminarea majorității populației de origine etnică română și, pe cale de consecință, trebuie respectate principiile de egalitate și nediscriminare în raport cu populația română majoritară.

Principiul egalității, statuat de art. 16 alin. (1) din Constituție, ca și prevederile art. 20 al *Convenției-cadru a Consiliului Europei pentru*

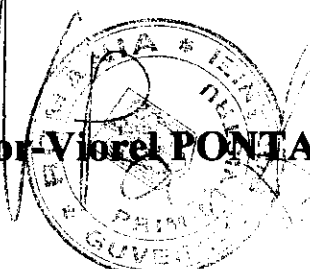
protecția minorităților naționale impun interpretarea potrivit căreia măsurile luate pentru protecția identității minoritare sunt destinate tocmai a asigura tratamentul egal în ceea ce privește afirmarea identitară și nu a înfrânge regula non-discriminării.

Având în vedere cele de mai sus, o interpretare conform căreia cetățenii români de naționalitate română beneficiază de mai puține drepturi decât cetățenii români aparținând minorităților etnice ar goli de conținut prevederile constituționale menționate mai sus.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului